

#zostańwdomu
#doświadczajmłynemwiedzy

BAZIE I KOTKI

Świeże wierzbowe gałązki – pokryte puchatymi **baziami** – kojarzą nam się z **Niedzielą Palmową**. W Polsce tradycyjnie to właśnie z nich wytwarza się **palmy**, którymi upamiętnia się wjazd Jezusa do Jerozolimy. Bazie i kotki to oczywiście charakterystyczne **kwiatostany wierzby**. Wczesną wiosną pojawiają się tylko cienkie szare włoski, które osłaniają kwiaty w pierwszych etapach rozwoju. Później dojrzewają pręciki lub słupki. Co warto wiedzieć, jedno drzewo wytwarza tylko kwiaty żeńskie (kwiatostany ze słupkami), inne męskie (kwiatostany z pręcikami). Wierzbowe **kotki** na męskich okazach wierzb są zazwyczaj bardziej puszyste i kolorowe niż na drzewach żeńskich.

Sprawdź:

Z jakiego drzewa, żeńskiego czy męskiego, pochodzą twoje bazie?

- Kotki **męskie** puszyste i niezwykle delikatne w dotyku, z żółtymi pylnikami na białawych nitkach. Pojedyncze kwiaty posiadają 2 pręciki.

- Kotki **żeńskie** zdecydowanie mniej dekoracyjne, zielonkawe. Pojedyncze kwiaty posiadają 1 słupek bez szyjki.

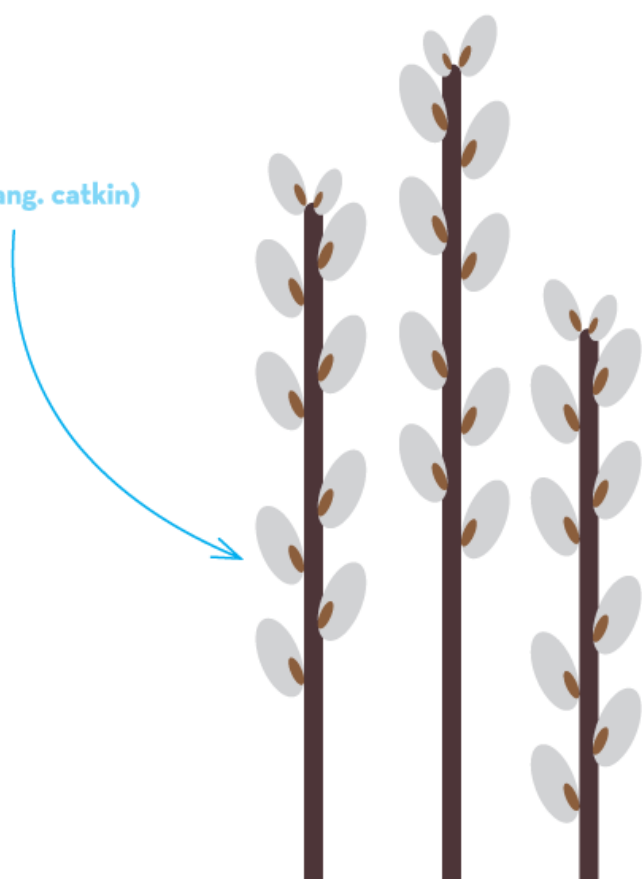
W Polsce naliczono się około **28 gatunków** dziko rosnących wierzb, m.in.: wierzba biała, krucha, uszata. Jednak wierzby bardzo łatwo się krzyżują i w otaczającym nas krajobrazie występuje sporo mieszańców tych roślin. Kwiaty są **owadopylne**. Okazy męskie dostarczają pszczołom pyłku i nektaru, a egzemplarze żeńskie tylko nektaru.

W polskiej tradycji wierzba związana jest z mocami nieczystymi, w wielu opowieściach i przekazach w starej dziuplastej wierzbie mieszka diabeł, dlatego wierzono, że z tego powodu często w te drzewa uderzają pioruny. Z kolei wierzba z bazią pojmowana była już jako nosicielka życia i przypisywano jej same **dobroczynne** właściwości. Dawne ludowe wierzenia dawały wierzbowym puszystym „kotkom” nawet moc **uzdrowiania** – po święceniu w Niedzielę Palmową łykano kotki jako lek na wszelkie choroby.

Ciekawostki:

Kwas acetylosalicylowy, potocznie zwany aspiryną, wszyscy dobrze znamy jako białą tabletkę przeciwbólową i przeciwgorączkową. Prekursorem leku był **salicylan**, który był pozyskiwany z surowca naturalnego, czyli sproszkowanej **kory** wierzbowej. Wkrótce okazało się jednak, że chemicznie produkowany kwas salicylowy jest nie tylko czystszy, ale także dziesięciokrotnie tańszy. Problemem pozostał gorzki i drażniący smak. Pozbył się go dopiero chemik Feliks Hoffman w 1897 roku. Udało mu się otrzymać z kwasu salicylowego kwas acetylosalicylowy, który od 1899 r. pod fabryczną nazwą **aspiryny** stosujemy do dziś.

Kotka, bazia
(łac. amentum, ang. catkin)

Kotka?
Dlaczego tak się nazywa?
- poszukaj odpowiedzi.

